זון אויפגאנג — 8.24
זון אונטערגאנג — 4.19

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

אידישע וואַרט
THE GATEWAY OF THE WEST
THE ISRAELITE PRESS

וועטער:
אממייסטן קלאר און קילער

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

Vol. 21, No. 9. Winnipeg, Tuesday Jan. 13, 1931. Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג דינסטאג, כד׳ טבת, תרצ״א.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
JAN 20 1931

אידישע בעל-מלאכה׳ס אין פוילן בעטן רעגירונג זי זאל אָפּשאפן גזרה

פאָדערונג אז אלע בעל-מלאכה׳ס זאלן דורכמאכן אן עקזאמען וועט בארויבן טויזנטער אידישע בעל-מלאכה׳ס פון זייער פרנסה. — פוילישע רעגירונג פלאנט ניט קיין גזרות קעגן „שטאטנלאָזע״

(ספּעציעלע טעלעגראמע צו „דאס אידישע וואָרט״ פון „איטא״)

וואַרשע, יאנוו. 13 (איטא). — יעור־נעני קוויאטקאווסקי, פוילישער קאמערץ מיניסטער, האט נעכטן אויפגענומען א רעלעגאציע פון אידישע פארשטייער, וועלכע האבן אים אנגעצייגט אויף דער נרויסער נעפאר פאר טויזנטער אידישע בעל־מלאכה׳ס, ווען דער באפעל פון דער רעגירונג, אז יעדער בעל־מלאכה אן לאנד זאל מוזן דורכמאכן אן עקזאמען פאר דעם רעגירונגס מלאכה קאמער, זאל דורכגעפירט ווערן.

די דאזיקע גזרה האט אנגעוואָרפן א שרעק אויף די אידישע בעל־מלאכה׳ס. די עקזאמענאטאָרן זיינען אמסיסטן ניט פריינטלאך צו אידן, און מען האט מורא, אז זיי וועלן מאכן שווערקייטן פאר די אידישע בעל־מלאכה׳ס, און טויזנטער פון זיי וועלן ניט אויסהאלטן דעם עקזאמען און וועלן ניט קאנען קריגן קיין פאטענטן אויף אנצווגיין מיט זייער באשעפטיקונג.

דער מיניסטער האט צוגעזאגט צו נע־מען אין אנבאטראכט די קלאגעס און אר־גומענטן פון די אידישע פארשטייער.

וואַרשע, יאנוו. 13 (איטא). — די מו־רא פון די אידישע „שטאטנלאָזע״ אין פוילן, אז מען זאל ניט פארבאטן צו געבן זיי באשעפטיקונג אין לאנד׳ אין באזיי־טיקט נעווארן, נאכדעם ווי הויכע רעגי־רונגס באאמטע האבן דערקלערט פאר א פרעסע קאנפערענץ, אז די רעגירונג האט אזעלכע פלעגער אפילו אין זינען ניט גע־האט.

נעזעלשאפטלאכער קאלענדער

דינסטאג, יאנוואר 13

דר. האנטער איבער נערוזן קראנקהייטן ביי מוטער פאראיין פון א. ר. פ. ס. שול, 8.30 אוונט, אין פרייהייט טעמפל.

אלגעמ. פארזאמלונג פון יונגע פרויען סיסטערהוד, 8 נ. מ., אין י. מ. ה. א. זאל.

ה. שטיינבערג — פארלעזונג ביי פרא־פאיסקער, 8.30 אוונט, אין פרץ־אינסט.

דר. שובין ביי שוועסטער־אוונט פון מוטער־פאראיין פון ת״ח, 8.30 נ. מ. אין ת״ח.

שוועסטער אוונט פון ליידים אקז. רוס. היב. סיק. אין 136 סעלקירק עווע. צוביים.

פרץ־שול עלטערן פארזאמ. קלאסן ב׳, 9 אוו., אין שול. באריכטן און שמועסן.

מיטוואך, יאנוואר 14

שפאציר און פארווייזונג פון מוטער פאראיין פון פרץ־שול, 8.30 אוו., פראנ.

שוועסטער אוו. ביי וופנ. הדסה, 8 נ.מ. אין ציון זאל. פראגראם, צובייסן.

מ. אוועראבך און תלמידים הענדין, כהן און לאנינסקי ביי פארום פון נאצ. העב. שול, 8 אוונט, אין שול.

פארזאמ. פון פרויען בר. ארב. רינג, 8 נ. מ., אין פרייהייט טעמפל.

לערער טוזמאן וועגן קינדער פסיכאלא־גיע ביי פארזאמ. פון פוע״צ פרויען קלוב, 8 אוונט, אין פאלקס־שול.

פרץ־שול עלטערן פארזאמ. קלאסן ו׳, 9 אוו., אין שול, באריכטן און שמועסן.

טיי צו גונסטן פון סארא באראדיצקי׳ס קאנדידאטור פאר קלעיניק קארנוואל קענ־יגען, ביי מרס. י. פערלמאן, 291 באראוס.

שבת, יאנוואר 17

מאגץ פון יונגע הבונים, 8.30 אוונט, אין ציון זאל, נוטער ארקעסטער.

זונטאג, יאנוואר 18

טעג־טאג פון פאענערן פרויען קלוב פאר חלוצות אין ארץ־ישראל.

אלגעמ. פארזאמ. פון חברה לינת־הצדק, 2.30 נ. מ., אין נייער ת״ת.

טיי נעגעבן פון מרס. פ. שטיימאן און ש. עפסיקאוו, צו גונסטן פון פוע״צ פרוי־ען קלוב, 6 נ.מ. אין רענפרו אפט. סוויט 4

קאנפערענץ פון ארבעטער ארגאניזאציע עס פאר אינדוסטריעלער יוגנד, 10.30 פרי אין פרייהייט טעמפל.

עקזעקוטיווע מיטינג פון היב סיק בענ. אסן., 3 נ.מ., אין קווינס טעאטער.

טיי פון מאקאריווער פרויען פאר., ביי מרס. נאגיק 616 פרינסעס עווע. 2—12

דזש. ס. וואודסווארט וועגן „קאנארע און אירע איצטיקע פראבלעמען״, ביי א. ר. פארום, 3.30 נ.מ. אין פרייהייט טעמפל

14טער יוביליי פון מענער און 7טער יוביליי פון פרויען אינד. פרי לאאן אסן., 6 נ.מ., אין. פרץ־זאל.

אלגעמ. פארזאמ. יונגט לינקע פוע״צ, 8.30 אוונט, אין פרץ־אינסט. צייט נייעס.

טיי פאר מאונט כרמל קלעיניק אין הויז פון מנאגאס. פעסאטשין, 341 אבערדין עווע.

דינסטאג, יאנוואר 20

טיי פאר די „צישא״ שולן אין פוילן ביי מרס. וויקטאר, 341 סאלטער סט. 3 ביז שפּעט.

מיטוואך, יאנוואר 21

טיי צו גונסטן סארא באראדיצקי׳ס קאנדידאטור פאר קלעיניק קארנוואל קענ־יגען, ביי מרס. מ. אווראבאך, 435 אבערדין עווע., 2 ביז שפּעט.

באוועגלאכע בילד און לעקציע פון דר. מערי קראפארד איבער פרויען היגיענע, ביי מוטער פאראיין פון פרץ־שול, 8 נ. מ. אין פרץ־זאל (בלויז פרויען).

פרייטאג, יאנוואר 23

יאראצייטן נאך לענין, ליבקנעכט און ר. לוקסנבורג ביי ארב. אויריטאריע יוגנט לינקע פוע״צ, 8.30 אוו., אין פרץ אינסט.

שבת, יאנוואר 24

עפענונג פון איקאר באזאר מיט א טאנץ 8.30 אוו., אין שטיימאנס זאל.

זונטאג, יאנוואר 25

2טער טאג פון איקאר באזאר, רעסטא־ראן, מוזיק.

20־יאריקער יוביליי פון פראפאיסקער סאסייטי, אין פרץ־זאל.

מאנטאג, יאנוואר 26

לעצטער טאג פון איקאר באזאר. אויס־פארקויף.

ווי עס מעלדעט אונז דר. ב. דזש. גינזבורג, מיטגליד פון׳ם „פופצענער קאָ־מיטעט״, וועלכער האט ניט איינגעשטימט מיט׳ן באריכט פון׳ם קאמיטעט, — איז עס אים געלונגען צוזאמענצוצוברייגגען אייר־ניקע פון די הויפט פירער פון ביידע צד־דים אין׳ם בשר־כשר סכסוך, און נאך א לייגנערן שמועס, איז עס זיי געלונגען צו־זאמען צווירן זיך וועגן אלע פונקטן פון דעם סכסוך און איינשטימען צו א שלום, באזיילאך בתנאי, אז „יעדער בעטער־דיקע קערפערשאפטן זאלן גוטהייסן דעם אנגעעייכנטן אפּמאך.״

נאכדעם ווי אין „דאס אידישע וואָרט״ איז נעכטן דערשינען דער באריכט פון דר. גינזבורג, האט ער צו זיך איינגעלאדן אויף לעצטן אוונט די פירער פון ביידע צדדים, כדי איבערצוציינען זיך, אז זיין באהויפטונג, אז שלום צווישן ביידע צדדים איז יא מעגלאך, איז ריכטיג, — ווי ער האט דערקלערט פאר ד. א. וו. מצד דעם „וועד העיר״ האט ער איינגעלאדן מ. טעמ־לער און פ. ראזשערס. און מצד דעם „שטאט קאמיטעט״— מר. דיימאנד (פרע־זידענט) און מר. טרילער.

ווי דר. גינזבורג דערקלערט, האט ער זיי פארגעשלאגן פארצוליינען זייערע טע־נות פונקט ביי פונקט, ווא״ס זיי האבן גע־טאן. די טענות זיינען דערנאך דיסקו־טירט געווארן, און צום סוף האט זיך אויסגעגעריידן. אז זיי דאך זיך געקאנט צוזאמענריידן איבער אלע פונקטן.

דער פלאן פון׳ם אפּמאך איז אזוי אנ־נעעיצט געווארן, און ביידע צדדים וועלן עס איצט פארבייגגען פאר זייערע באר־טרעפנדיקע קערפערשאפטן, זיי זאלן עס באטראכטן פונקט ביי פונקט, און האנד־לען ווי זיי פארשטייען, — גוטהייסן דעם נאנצן פלאן פון׳ם אפּמאך אדער פונקטן פון אים, אדער דורכוואדען דעם נאנצן פלאן אדער פונקטן פון אים.

דער צוזאמענקומ, ווי דר. גינזבורג באר־ריכטעט, איז, נאטירלאך, ניט געווען קיין אפיציעלער, און די באשלוסן זיינען ניט בינדענד ניט פאר׳ן „וועד״העיר״ און ניט פאר׳ן „שטאט קאמיטעט״, ביז די קער־פערשאפטן וועלן, אויף זייערע אלגעמיינע פארזאמלונגען, אנגענומען די פונקטן, אויב זיי וועלן מיט זיי איינשטימען. ער גלויבט אבער אין דער מעגלאכקייט פון א פרידי־לאכן אויסגלייך פון׳ם סכסוך, נאכדעם ווי עס האט זיך ארויסגעוויזן, אז די אנ־פירער פון ביידע צדדים קאנען זיך יא צו־זאמענריידן.

נעזעלשאפטלאכער קאלענדער

דינסטאג, יאנוואר 13

דר. האנטער איבער נערוזן קראנקהייטן ביי מוטער פאראיין פון א. ר. פ. ס. שול, 8.30 אוונט, אין פרייהייט טעמפל.

אלגעמ. פארזאמלונג פון יונגע פרויען סיסטערהוד, 8 נ. מ., אין י. מ. ה. א. זאל.

ה. שטיינבערג — פארלעזונג ביי פרא־פאיסקער, 8.30 אוונט, אין פרץ־אינסט.

דר. שובין ביי שוועסטער־אוונט פון מוטער־פאראיין פון ת״ח, 8.30 נ. מ. אין ת״ח.

שוועסטער אוונט פון ליידים אקז. רוס. היב. סיק. אין 136 סעלקירק עווע. צוביים.

פרץ־שול עלטערן פארזאמ. קלאסן ב׳, 9 אוו., אין שול. באריכטן און שמועסן.

מיטוואך, יאנוואר 14

שפאציר און פארווייזונג פון מוטער פאראיין פון פרץ־שול, 8.30 אוו., פראנ.

שוועסטער אוו. ביי וופנ. הדסה, 8 נ.מ. אין ציון זאל. פראגראם, צובייסן.

מ. אוועראבך און תלמידים הענדין, כהן און לאנינסקי ביי פארום פון נאצ. העב. שול, 8 אוונט, אין שול.

פארזאמ. פון פרויען בר. ארב. רינג, 8 נ. מ., אין פרייהייט טעמפל.

לערער טוזמאן וועגן קינדער פסיכאלא־גיע ביי פארזאמ. פון פוע״צ פרויען קלוב, 8 אוונט, אין פאלקס־שול.

פרץ־שול עלטערן פארזאמ. קלאסן ו׳, 9 אוו., אין שול, באריכטן און שמועסן.

טיי צו גונסטן פון סארא באראדיצקי׳ס קאנדידאטור פאר קלעיניק קארנוואל קענ־יגען, ביי מרס. י. פערלמאן, 291 באראוס.

שבת, יאנוואר 17

מאגץ פון יונגע הבונים, 8.30 אוונט, אין ציון זאל, נוטער ארקעסטער.

זונטאג, יאנוואר 18

טעג־טאג פון פאענערן פרויען קלוב פאר חלוצות אין ארץ־ישראל.

אלגעמ. פארזאמ. פון חברה לינת־הצדק, 2.30 נ. מ., אין נייער ת״ת.

טיי נעגעבן פון מרס. פ. שטיימאן און ש. עפסיקאוו, צו גונסטן פון פוע״צ פרוי־ען קלוב, 6 נ.מ. אין רענפרו אפט. סוויט 4

קאנפערענץ פון ארבעטער ארגאניזאציע עס פאר אינדוסטריעלער יוגנד, 10.30 פרי אין פרייהייט טעמפל.

עקזעקוטיווע מיטינג פון היב סיק בענ. אסן., 3 נ.מ., אין קווינס טעאטער.

טיי פון מאקאריווער פרויען פאר., ביי מרס. נאגיק 616 פרינסעס עווע. 2—12

דזש. ס. וואודסווארט וועגן „קאנארע און אירע איצטיקע פראבלעמען״, ביי א. ר. פארום, 3.30 נ.מ. אין פרייהייט טעמפל

14טער יוביליי פון מענער און 7טער יוביליי פון פרויען אינד. פרי לאאן אסן., 6 נ.מ., אין. פרץ־זאל.

אלגעמ. פארזאמ. יונגט לינקע פוע״צ, 8.30 אוונט, אין פרץ־אינסט. צייט נייעס.

טיי פאר מאונט כרמל קלעיניק אין הויז פון מנאגאס. פעסאטשין, 341 אבערדין עווע.

דינסטאג, יאנוואר 20

טיי פאר די „צישא״ שולן אין פוילן ביי מרס. וויקטאר, 341 סאלטער סט. 3 ביז שפּעט.

מיטוואך, יאנוואר 21

טיי צו גונסטן סארא באראדיצקי׳ס קאנדידאטור פאר קלעיניק קארנוואל קענ־יגען, ביי מרס. מ. אווראבאך, 435 אבערדין עווע., 2 ביז שפּעט.

באוועגלאכע בילד און לעקציע פון דר. מערי קראפארד איבער פרויען היגיענע, ביי מוטער פאראיין פון פרץ־שול, 8 נ. מ. אין פרץ־זאל (בלויז פרויען).

פרייטאג, יאנוואר 23

יאראצייטן נאך לענין, ליבקנעכט און ר. לוקסנבורג ביי ארב. אויריטאריע יוגנט לינקע פוע״צ, 8.30 אוו., אין פרץ אינסט.

שבת, יאנוואר 24

עפענונג פון איקאר באזאר מיט א טאנץ 8.30 אוו., אין שטיימאנס זאל.

זונטאג, יאנוואר 25

2טער טאג פון איקאר באזאר, רעסטא־ראן, מוזיק.

20־יאריקער יוביליי פון פראפאיסקער סאסייטי, אין פרץ־זאל.

מאנטאג, יאנוואר 26

לעצטער טאג פון איקאר באזאר. אויס־פארקויף.

„פופצענער קאמיטעט״ פארראפט קאנ־פערענץ אויף קומענדיקן דאנערשטאג

לאקאוט אין בריטישער טעקסטיל אינדוסטריע נייט אן

בארנלי, ענגלאנד, יאנוו. 13. — זי־בעציק וועבעריי פאבריקן זיינען דא נעכ־טען געשלאסן געווארן און צוואציק טוי־זענט ארבעטער זיינען ארויסגעווארפן גע־ווארן פון דער ארבעט, אין אנקלאנג מיט דעם „לאקאוט״ וואס איז דערקלערט גע־ווארן לעצטע וואָך, נאכדעם ווי פינף טויזנט וועבער אין נין מילן, האבן אנ־געפאנגען צו סטרייקן אין פראטעסט קעגן דעם פארזוך ארויפצוצווינגען אויף זיי מער שפּינדלאך.

דער סכסוך אין דער וועבעריי אינ־דוסטריע איז ארויסגעקומען צוליב דעם וואס די באלעבאטים האבן פארלאנגט פון די וועבער, אז אנשטאט אויף פיר שפּינדלען זאלן זיי ארבעטן אויף אכט, און דערפאר וועלן זיי קריגן א העכערונג פון צען דאלאר א וואָך. די וועבער האָ־בען זיך אפּגעזאגט אנצונעמען די דאזיקע סיסטעם, ווייל איבער דעם וואלטן א סך וועבער ארויסגעווארפן געווארן פון דער ארבעט.

אויב די באלעבאטים מיט די ארבעטער וועלן ניט קומען צו א באלדיקן אויסגלייך איז דא א געפאר אז אין דעם סטרייק וועלן פאר־וויקלט ווערן א פערטל מי־ליאָן וועבער.

פעלער אויסבעסערונג

אי׳ם נעכטיקן באריכט וועגן די מיט־גלידער פון׳ם דירעקטאראט פון קלעניק, האט נעראפט זיין דזש. באראדיצקי, אנ־שטאט א. י. באראדיצקי.

נייע אסיפת הנבחרים וועט זיך צוזאמענקומען פעברואר 4טן

(ספּעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך „איטא״)

ירושלים, יאנוו. 12 (איטא). די נייע דערווייטערטע אסיפת הנבחרים וועט האבן איר ערשטע זיצונג פעברואר 4טן, לויט׳ן באשלוס פון׳ם וועד־לאומי אויף זיין נעכ־טיקער זיצונג.

פנחס רוטענבערג, פארזיצער פון׳ם אלטן וועד־לאומי וואס פארעניקט איצט זיין טערמין, האט מיט א נעריכטער שטימע באדאנקט די פארזאמלונג פאר איר מיט־ארבעטערשאפט מיט אים פאר דער צייט וואס ער איז געווען פארזיצער, און ער האט אויסגעדריקט דאס אפּענונג, אז די נייע קערפערשאפט וועט ארויסצייגן דעם זעלבן אחריות נעפיל, וואס דער וועד־לאומי מי וועלכער פארענדיקט איצט זיין טער־מין.

נעגער פארברענט אויף שייטער הויפן פון צעווילדעוועטן המון אין מיסורי

ווערט צוגעבונדן מיט קייטן צו דאך פון שול וואו ער זאל האבן דער־מאָרדעט א לערערן און פארברענט מיטן שול צוזא־מען. — ווייבער און קינדער געבראכט צום „ספּעקטאקל״

מעריוויל, מיסורי, יאנוו. 13. — א צער פון דער אפּטיילונג האט דערקלערט, חמון פון דריי טויזנט מענער, פרויען און קינדער האט פארברענט א נעגער אויפ׳ן דעם ענין, ווייל די קריין באאמטע האבן דאך פון א שול, וואו יענער זאל פריער האבן דערמאָרדעט א ווייסע לערערן.

דער נעגער, רעימאנד גאן, וועלכער איז אנגעקלאגט געווארן אין דערמאָרדן די 19 יאריקע לערערן, וועלמא קאלטער, איז ארויסגעריסן געווארן פון דעם שעריפס הענט, בעת יענער האט אים געפירט פון טורמע צום גערינטס. דער המון לינטשערס האט נעמאכט א פאראד, — פאראויס זיינען געאנגען די מענער, און הינטן, די ווייבער און די קינדער.

דער המון האט אויפגעפאדערט דעם נעגער ער זאל זיך מודה זיין, וואס יענער האט געטאן, אבער ער האט געזאגט, אז דעם מאָרד האט באגאנגען אן אונטער דער פארויצערשאפט פון דר. אנ־אנדער נעגער, וועמעס נאמען ער האט אנגענעבן. דאן האט מען אים ארויסגע־שלעפט אויפ׳ן דאך און צוגעבונדן אים מיט קייטן. דערנאך האט מען די ווענט פון דער שול באגאסן מיט אויל און אונ־טערגעצונדן. בעת דער אומגליקלאכער נע־גער האט פארצווייפלט געשריען, האט דער המון רואיק צוגעקוקט זיך צום ספּעק־טאקל. ביסלאכווייז האט דאס פייער דער־רייכט צום דאך, און באלד זיינען די גע־שריינען אנשטויגן געווארן.

אן אפּטיילונג פון 60 נאציאנאלע מי־ליציאנערן צוגעשיקט פונ׳ם גאווערנאר צו פריהטן א פאל פון לינטשעריי, איז דאן רואיק נעווען אין קאנזאס־סיטי, ווי דער אפּ־טיילונג איז אנגעקומען, ווייל אין טרעמאן האט עס אין דער שטאט „דזשאנסאן״ אין דער נאכט פון דעם ביל־דער, וואס ווערט געווען אין דער אויסשטעל־לונג פון גאנדרין קושניר.

—(::)—

וואס עס שפּילט זיך אין פעלעס

אין דעם אנאנס פון פעלעס טעאטער, האט זיך נעכטן אריינגעכאפּט א פאר־דריסלאכער טעות. דער נאמען פון דעם בילד וואס ווערט געווען האט געזאלט זיין „טויט־שלאג״ אנשטאט „הערס אפּ״. היינט און מארגן ווערט אין פעלעס טעאטער געווען דאס שפּאנענדע בילד: „טויט שלאג״. אויך א קאמעדיע, נייעס און פיטשווערטס.

שפּאצירט פון ווינניפעג קיין נאווא סקאשא צו געפינען ארבעט און — געפינט ניט

קידני, נ. ס., יאנוואר, 13. — ווען אים אהין אנגענומען, ווייל אין טרעמטאן האט ער שוין געטראפן 700 ארבעטסלא־זע וואָרטנדיק אויף „דזשאבס״, און אין סידני איז ער אויף אנטוישט, געווארן, ווייל דער צעטל פון אפּליקאנטן האט אנטהאלטן אן עגלאכע צאָל.

—(::)—

סאסקאטשעוואנער גאסט אין אינדיאנא חלש׳ט פון היץ — יאנ. ווטן

העמאנד, אינדיאנא, יאנוו. 12. — טשארלס מעקבריער איז נעכטן אריין אין א הינן דעסקאראן אז האט נעבעטן גיכער א גלאס וואסער. ער האט אויסגע־טרונקען דאס וואסער און איז געפאלן א גע׳חלש׳טער.

נעקומען א דאקטאר, אפּגעמינטערט אים און אונטערגעזוכט אים, און האט א קוק געטאן אן איבעראשטער אויפ־לוה, וואס האט געזאגט, אז ס׳איז יאנ־וואר דעם 11טן. „גע׳חלש׳ט פון היץ״, — האט ער דערקלערט, און פרעגט ביים חולה: „פון וואנען קומסטו ?״

— פון סאסקאטשעוואן. — ענטפערט מעקבריער.

דער דאקטאר האט דאן פארשטאנען, און ער האט געהייסן דעם פאצינגט אויסשייל זיך פון זיינע וואַרימע סאס־קאטשעוואנער קליידער.

—(::)—

ראביי באשטימט פאר אידן פון טריפאלי

רוים, יאנוו. 13 (איטא). — די איטא־ליענישע רעגירונג האט באשטימט דר. דייזענגני, גראנד ראבינער פון טורין, פאר א ספּעציעלן קאמישנער איבער דער אי־דישער קהלה אין טריפאלי.

דר. דייזענגני דארף צוגרייטן א דעטא־לע פראגראם פאר א אידישן שול סיסטעם אין טריפאלי, וואס וועט אויסגעהאלטן ווערן אויפ׳ן חשבון פון דער איטאליענ־שער מלוכה.

קאָנצערט אין קווינס טעאטער

קומענדיקן זונטאג

מען בעט אונז צו מעלדן, אז הייני־טיקן זונטאג, דעם 18טן יאנוואר, 8.30 אוונט, וועט אין קווינס טעאטער דורכ־געפירט ווערן א פארשיידנארטיקער קאנ־צערט.

עס וועלן זיך באטייליקן: דער ווינ־פענער אידישער געזאנגס פאראיין; א מאנדאלין ארקעסטער; סערע בעקער מיט מיס שטייטלמאן, אין קלאסישע טענץ; מיס לינא פרעהאגאן, בעניטא און נער־טרוד בראנשטיין, אין פיאנא סאלאס; מארלי מעמיס, פידל סאלא, אקאמפּא־נירט פון גארדין קושניר.

—(::)—

לענסבורי פאָדערט סאָציאליזם אין נאָמען פון קריסטלאכער קירך

לאנדאן, יאנוואר 13. — א צאל אר־בעטער דעפּוטאטן, אנגעפירט פון דזשאנרדזש לענסבורי, ערשטער קאמישנ־נער פאר ארבעט אין דער מאקדאנאלד רעגירונג, צוזאמען מיט עטלאכע גלחים, האבן ארגאניזירט א נייע געזעלשאפט אונטערן נאמען „קריסטלאך סאציאליס־טישער קרייצצוג״.

די באוועגונג איז געגרינדעט געווארן פרייטאג, ווען א מאניפעסט איז ארויס־געגעבן געווארן, וואס לויטעט צווישן אנ־דערע:

„די קריסטלאכע אמונה מוז זיך אויס־דריקן אין א געהעריקער סאציאלער אר־בעטונג, און די הויפט פרינציפּן פון דעם סאציאליזם זיינען דער עקאנאמישער אויסדרוק פון יעזוסעס לערע״.

לענסבורי, וועלכער האלט אז אלע קריסטן דארפן זיין סאציאליסטן און אלע סאציאליסטן וואלטן געדארפט זיין קריסטן, האט אין זיין רעדע דערקלערט, אז דער קאמערציאליזם פארניכטעט שנעל די ציוויליזאציע. די געזעלשאפט, האט ער געזאגט, מוז דערארגאניזירט ווע־רן צו פארניכטן ארמיקייט, וואס איז א זינד קעגן גאט״.

נייע אויפגאנג — 8.24
זון אונטערגאנג — 4.19

אידישע בארבט פון די צדדים אין בשר כשר סכסוך גייען אויף שלום

ווי עס מעלדעט אונז דר. ב. דזש. גינזבורג, מיטגליד פון׳ם „פופצענער קאָ־מיטעט״, וועלכער האט ניט איינגעשטימט מיט׳ן באריכט פון׳ם קאמיטעט, — איז עס אים געלונגען צוזאמענצוצובריינגען אייר־ניקע פון די הויפט פירער פון ביידע צד־דים אין׳ם בשר־כשר סכסוך, און נאך א לייגנערן שמועס, איז עס זיי געלונגען צו־זאמען צווירן זיך וועגן אלע פונקטן פון דעם סכסוך און איינשטימען צו א שלום, באזיילאך בתנאי, אז „יעדער בעטער־דיקע קערפערשאפטן זאלן גוטהייסן דעם אנגעעייכנטן אפּמאך.״

נאכדעם ווי אין „דאס אידישע וואָרט״ איז נעכטן דערשינען דער באריכט פון דר. גינזבורג, האט ער צו זיך איינגעלאדן אויף לעצטן אוונט די פירער פון ביידע צדדים, כדי איבערצוציינען זיך, אז זיין באהויפטונג, אז שלום צווישן ביידע צדדים איז יא מעגלאך, איז ריכטיג, — ווי ער האט דערקלערט פאר ד. א. וו. מצד דעם „וועד העיר״ האט ער איינגעלאדן מ. טעמ־לער און פ. ראזשערס. און מצד דעם „שטאט קאמיטעט״— מר. דיימאנד (פרע־זידענט) און מר. טרילער.

ווי דר. גינזבורג דערקלערט, האט ער זיי פארגעשלאגן פארצוליינען זייערע טע־נות פונקט ביי פונקט, ווא״ס זיי האבן גע־טאן. די טענות זיינען דערנאך דיסקו־טירט געווארן, און צום סוף האט זיך אויסגעגעריידן. אז זיי דאך זיך געקאנט צוזאמענריידן איבער אלע פונקטן.

דער פלאן פון׳ם אפּמאך איז אזוי אנ־נעעיצט געווארן, און ביידע צדדים וועלן עס איצט פארבייגגען פאר זייערע באר־טרעפנדיקע קערפערשאפטן, זיי זאלן עס באטראכטן פונקט ביי פונקט, און האנד־לען ווי זיי פארשטייען, — גוטהייסן דעם נאנצן פלאן פון׳ם אפּמאך אדער פונקטן פון אים, אדער דורכוואדען דעם נאנצן פלאן אדער פונקטן פון אים.

דער צוזאמענקומ, ווי דר. גינזבורג באר־ריכטעט, איז, נאטירלאך, ניט געווען קיין אפיציעלער, און די באשלוסן זיינען ניט בינדענד ניט פאר׳ן „וועד״העיר״ און ניט פאר׳ן „שטאט קאמיטעט״, ביז די קער־פערשאפטן וועלן, אויף זייערע אלגעמיינע פארזאמלונגען, אנגענומען די פונקטן, אויב זיי וועלן מיט זיי איינשטימען. ער גלויבט אבער אין דער מעגלאכקייט פון א פרידי־לאכן אויסגלייך פון׳ם סכסוך, נאכדעם ווי עס האט זיך ארויסגעוויזן, אז די אנ־פירער פון ביידע צדדים קאנען זיך יא צו־זאמענריידן.

„פופצענער קאמיטעט״ פארראפט קאָנ־פערענץ אויף קומענדיקן דאָנערשטאג

א זיצונג פונ׳ם „פופצענער קאמיטעט״ איז פארגעקומען לעצטן אוונט, וואו ס׳איז באשלאסן געווארן אפּצוהאלטן די פארר־פענע קאנפערענץ דעם דאָנערשטאג, יאנ־וואר 15טן, 8.30 אוונט, אין ת״ת זאל.

די קאנפערענץ, וואס האט געוואלט פארקומען לעצטן מיטוואָך, האט געמוזט אפּגעלייגט ווערן, ווייל דער זאל איז אנ־געפילט געווארן מיט א זייטיקן עולם, און ס׳איז ניט געבליבן קיין פלאץ פאר די דעלעגאטן. איצט וועלן צו דער קאנפע־רענץ צוגעלאזן ווערן בלויז דעלעגאטן וואס פארטרעטן היגע ארגאניזאציעס, און קיין זייטיקע מענשן וועלן ניט צוגעלאזן ווערן.

ביי דער זיצונג לעצטן אוונט זיינען אויך אנוועזנד געווען די פירער פון די צדדים אין׳ם בשר־כשר סכסוך, וועלכע האבן פריער דעם זעלבן אוונט געהאט א באראטונג צווישן זיך ביי דר. גינזבורג אין הויז.

—(::)—

ווען דא אויפפירן קאָבריגס „ריוועריסייד דרייוו״

א גרופּע דראמאטישע קרעפטן דא אין שטאט, אונטער דער אָנפירערשאפט פון ב. שעפס, האט זיך דא די טעג ארגאנ־זירט און האט זיך אָנגעהויבן גרייטן צו דער אויפפירונג פון לעאָן קאָבריגס „דר־ווערסייד דרייוו״, דאס איז איינע פון די נייעסטע און בעסטע דראמעס פונ׳ם באַ־רימטן דראמאטורג און שריפטשטעלער, וואס איז ערשטע מיט גרויס דערפאָלג נעשפּילט געווארן אין ניו־יאָרקער קונסט טעאטער.

מער איינצלהייטן וועלן קירצלאך אנגאָ־סירט ווערן.

—(::)—

עס ווערן געזוכט

דר. ליפּע כאשעסמאן און די ניי־נעקר מענע פאמיליע וואהל, זיך וועגן אין רעדאקציע פון „דאס אידישע וואָרט״, אנגעבנדיק נו. 333.

טויזנטער אומנעקומען פון קעלטן אין צפון כינע

שאנכאי, יאנוואר 12. — שטארקע פרעסט האבן ארומגעגאפּט צפון־כינע, מאנדזשוריע, סיביר, קאָרייע און יאפּאן. דער גאנצער איינזבאן פארקער איז אין די דאזיקע געגנטן צוליב די נרויסע קעלטן פאראליזירט געווארן. וואס האט אפּגע־שטעלט אלע פארבינדונגען. מען גלויבט אז בלויז אין צפון כינע אליין זיינען פארפרארן געווארן טויזנטער נפשות.

פון אנדערע געגנטן פון כינע זיינען אנגענומען באריכטן וועגן שטארקע שניי שטורמס.

אין די נאסן פון פעפינג און טיען־צזין, וואלגערן זיך א סך פארפרארענע מענשן. אויך אין די דערפער פון די ארר־מיקע געגנטן זיינען געפאלן א סך קר־בנות פון דעם גרויזאמן ווינטער וואס ברשעוועט איצט אין כינע.

פעלער אויסבעסערונג

אי׳ם נעכטיקן באריכט וועגן די מיט־גלידער פון׳ם דירעקטאראט פון קלעניק, האט נעראפט זיין דזש. באראדיצקי, אנ־שטאט א. י. באראדיצקי.

היינט לויה פון נייטן שטראוס

ניו־יאָרק, יאנוו. 13 (איטא). — היינט ווערט דורכגעפירט די לויה פון נייטן שטראוס, לויט זיין לעצטן וואונש, וועט די צערעמאָניע זיין א קורצע, אן בלומען, און דער ארן וועט זיין פון איינפאכע, סאסנאווע האלץ. ער וועט באערדיקט ווערן אי׳ם פאמיליען קבר אויפ׳ן ציפּרעס הילס בית־עלמין.

צענדליקער טרייסט טעלעגראמעס זיי־נען אנגענומען צו דער פאמיליע פון פראָ־מינענטע אידישע און קריסטלאכע פירער און ארגאניזאציעס פון אלע וועלט טיילן.

—(::)—

טויזנטער אומגעקומען פון קעלטן אין צפון כינע

שאנכאי, יאנוואר 12. — שטארקע פרעסט האבן ארומגעגאפּט צפון־כינע, מאנדזשוריע, סיביר, קאָרייע און יאפּאן. דער גאנצער איינזבאן פארקער איז אין די דאזיקע געגנטן צוליב די נרויסע קעלטן פאראליזירט געווארן. וואס האט אפּגע־שטעלט אלע פארבינדונגען. מען גלויבט אז בלויז אין צפון כינע אליין זיינען פארפרארן געווארן טויזנטער נפשות.

פון אנדערע געגנטן פון כינע זיינען אנגענומען באריכטן וועגן שטארקע שניי שטורמס.

אין די נאסן פון פעפינג און טיען־צזין, וואלגערן זיך א סך פארפרארענע מענשן. אויך אין די דערפער פון די ארר־מיקע געגנטן זיינען געפאלן א סך קר־בנות פון דעם גרויזאמן ווינטער וואס ברשעוועט איצט אין כינע.

אידישע בעל-מלאכה׳ס אין פוילן בעטן רעגירונג זי זאל אָפּשאפן גזרה

פאָדערונג אז אלע בעל-מלאכה׳ס זאלן דורכמאכן אן עקזאמען וועט בארויבן טויזנטער אידישע בעל-מלאכה׳ס פון זייער פרנסה. — פוילישע רעגירונג פלאנט ניט קיין גזרות קעגן „שטאטנלאָזע״

(ספּעציעלע טעלעגראמע צו „דאס אידישע וואָרט״ פון „איטא״)

וואַרשע, יאנוו. 13 (איטא). — יעור־נעני קוויאטקאווסקי, פוילישער קאמערץ מיניסטער, האט נעכטן אויפגענומען א רעלעגאציע פון אידישע פארשטייער, וועלכע האבן אים אנגעצייגט אויף דער נרויסער נעפאר פאר טויזנטער אידישע בעל־מלאכה׳ס, ווען דער באפעל פון דער רעגירונג, אז יעדער בעל־מלאכה אן לאנד זאל מוזן דורכמאכן אן עקזאמען פאר דעם רעגירונגס מלאכה קאמער, זאל דורכגע־פירט ווערן.

די דאזיקע גזרה האט אנגעוואָרפן א שרעק אויף די אידישע בעל־מלאכה׳ס. די עקזאמענאטאָרן זיינען אמסיסטן ניט פריינטלאך צו אידן, און מען האט מורא, אז זיי וועלן מאכן שווערקייטן פאר די אידישע בעל־מלאכה׳ס, און טויזנטער פון זיי וועלן ניט אויסהאלטן דעם עקזאמען און וועלן ניט קאנען קריגן קיין פאטענטן אויף אנצווגיין מיט זייער באשעפטיקונג.

דער מיניסטער האט צוגעזאגט צו נע־מען אין אנבאטראכט די קלאגעס און אר־גומענטן פון די אידישע פארשטייער.

וואַרשע, יאנוו. 13 (איטא). — די מו־רא פון די אידישע „שטאטנלאָזע״ אין פוילן, אז מען זאל ניט פארבאטן צו געבן זיי באשעפטיקונג אין לאנד׳ אין באזיי־טיקט נעווארן, נאכדעם